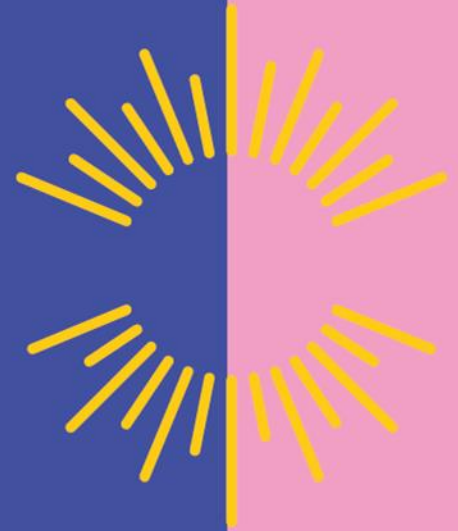


Lapin hyvinvointialueen vanhusneuvosto

Toimintasääntö



Käsittely:

Vanhusneuvosto 25.9.2025 § 28

Aluehallitus 20.10.2025 § 429



lapha.fi

Lapin hyvinvointialue
Lapin buresveadjiinguovlu
Lapin pyereestvaljeemkuávu
Lapin pue'rrvääjjamvu'vdd



Sisällys

Sisällys	2
1 Toiminta-ajatus ja periaatteet	3
2 Kokoonpano, valintamenettely ja toimintakausi.....	3
3 Järjestäytyminen.....	3
4 Toimikausi.....	4
5 Kokouskäytännöt	4
6 Kokouspalkkiot ja matkakustannukset	5
7 Tehtävät ja toimenkuvat	6
8 Voimaantulo.....	7





1 Toiminta-ajatus ja periaatteet

Hyvinvointialueen vanhusneuvosto on aluehallituksen asettama, puoluepoliittisesti sekä uskonnollisesti sitoutumaton ikääntyvän väestön vaikuttamistoimielin Lapin alueella. Aluehallitus asettaa vanhusneuvoston toimikaudeksi kerrallaan. Vanhusneuvoston tavoitteena on tuoda vanhusten näkökulmaa hyvinvointialueen päätöksentekoon ja toimintaan edistään samalla vanhusten hyvinvointia nyt ja tulevaisuudessa. (Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 32§).

Hyvinvointialueen vanhusneuvoston toimintaedellytyksistä vastaa Lapin hyvinvointialueen aluehallitus tämän toimintasäännön mukaisesti.

Vanhusneuvostolle tulee antaa mahdollisuus vaikuttaa hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on tai joilla arvioidaan olevan merkitystä ikääntyvän väestön sekä heidän tarvitsemiensa palveluiden kannalta. Vaikuttamistoimielin tulee ottaa mukaan osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen hyvinvointialueella. (Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 32§).

Lapin hyvinvointialueen vanhusneuvosto voi tehdä yhteistyötä muiden organisaatioiden kanssa sekä ottaa kantaa muiden organisaatioiden hallinnon alla oleviin asioihin oman toimintasuunnitelman ja kiinnostuksen mukaisesti.

2 Kokoonpano, valintamenettely ja toimintakausi

Lapin hyvinvointialueen vanhusneuvosto koostuu lappilaisista ikäihmisistä. Vanhusneuvoston jäsenet valitaan hyvinvointialueen kunnissa toimivien vastaavien vaikuttamistoimielinten jäsenistä siten, että kustakin vaikuttamistoimielimestä valitaan yksi varsinainen jäsen ja yksi varajäsen. Myös saamelaiskäräjiä pyydetään nimeämään varsinainen jäsen ja varajäsen hyvinvointialueen vanhusneuvostoon. Vaikuttamistoimielimeen voidaan valita myös muita henkilöitä. (Laki hyvinvointialueesta 611/2021, 32§). Vanhusneuvostoon voi kuulua myös edustajia hyvinvointialueen viranhaltijoista ja toimielimistä.

3 Järjestäytyminen

1. Aluehallitus antaa nimeämispyyntöä kuntien kirjaamojen kautta kuntien hallituksille, jotka tiedottavat ja laittavat nimeämispyyntöä edelleen kuntien vanhusneuvostolle. Kuntien vanhusneuvostot valitsevat edustajansa hyvinvointialueen vanhusneuvostoon. Saamelaiskäräjien nimeämispyyntö lähetetään saamelaiskäräjien kirjaamoon.





2. Lisäksi aluehallitus voi nimetä vanhusneuvostoon muita henkilöitä (esimerkiksi järjestöjen edustajat, asiantuntijajäsenet)
3. Vanhusneuvoston esittelijän määrää aluehallitus. Hyvinvointialueen vanhusneuvoston kutsuu järjestäytymiskokoukseen vanhusneuvostotoiminnasta vastaava viranhaltija.
4. Vanhusneuvosto kokoontuu ja järjestäytyy vuoden ensimmäisellä neljänneksellä sekä valitsee joukostaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan koko toimikaudeksi.
5. Vanhusneuvosto nimeää keskuudestaan työvaliokunnan, johon kuuluu puheenjohtajisto ja kaksi jäsentä siten, että edustaja on jokaiselta neljältä palvelualueelta.
6. Aluehallitus hyväksyy toimintasäännön.
7. Mikäli hyvinvointialueen vanhusneuvoston jäsen ei edusta enää omaa kunnallista vanhusneuvostoa tai saamelaiskäräjien vanhusneuvostoa, niin varajäsen nousee varsinaiseksi jäseneksi ja heidän tahonsa valitsee uuden varajäsenen tilalle.

4 Toimikausi

Hyvinvointialueen vanhusneuvoston toimikausi on neljä vuotta. Kausi alkaa aluevaalien jälkeisen vuoden alusta ja päättyy seuraavan aluevaalivuoden lopussa. Tällä tuemme vanhusneuvoston jatkumista keskeytyksettä toimintakauden vaihdon aikoina. Näin kunnille ja saamelaiskäräjille jää myös riittävästi aikaa nimetä uudet jäsenet seuraavalle toimintakaudelle.

5 Kokouskäytännöt

Vanhusneuvoston kokouksissa noudatetaan pääosin Lapin hyvinvointialueen hallintosäännön kokousmenettelyä koskevia määräyksiä.

Kokousaika ja -paikka

Lapin hyvinvointialueen vanhusneuvostolla on vuoden aikana vähintään 4 kokousta. Vanhusneuvosto päättää kokoustensa ajan ja paikan.

Kokouksen päätösvaltaisuus

Vanhusneuvosto on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja sekä yli puolet jäsenistä on läsnä.

Kokouksen koolle kutsuminen



Vanhusneuvoston kutsuu koolle puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokous on kutsuttava koolle viimeistään neljä päivää ennen kokousta. Esityslista lähetetään kokouskutsun yhteydessä. Kokouskutsu lähetetään jäsenille, varajäsenille sekä muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, toimielimen päättämällä tavalla. Mikäli varsinainen jäsen on estynyt osallistumaan kokoukseen, hän kutsuu varajäsenensä paikalle ja ilmoittaa asiasta sihteerille.

Kokouksen pitäminen

Kokouksen esittelijänä, valmistelijana ja sihteerinä toimivat hyvinvointialueelta nimetyt viranhaltijat/työntekijät.

Kokous voidaan pitää myös sähköisesti tai hybridimallilla. Hyvinvointialue osoittaa vanhusneuvoston toiminnalle esteettömät kokoustilat. Hyvinvointialue järjestää kokoukseen saamen kielen tulkkauksen ja käännättää asiakirjat, mikäli se on tarpeellista. Hyvinvointialue vastaa kokouksista aiheutuneista kustannuksista.

Vanhusneuvoston esityslistat ja pöytäkirjat viedään hyvinvointialueen asianhallintajärjestelmään. Sieltä materiaalit julkaistaan hyvinvointialueen verkkosivuilla. Kokousmateriaalit toimitetaan jäsenille toimielimen sopimalla tavalla. Kokouskäytännöistä sovitaan tarkemmin vanhusneuvoston järjestäytymiskokouksessa.

Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

6 Kokouspalkkiot ja matkakustannukset

Vaikuttamistoimielimien jäsenille maksetaan hyvinvointialueen hallintosäännön 183 § mukaiset kokouspalkkiot toimikunta palkkioiden mukaisesti. Matkakustannukset korvataan hallintosäännön 187§ mukaisesti: Luottamushenkilön luottamustehtävän hoitamisesta johtuvat matkakustannukset korvataan hyvinvointialueen yleisen virka- ja työehtosopimuksen mukaisesti. Luottamushenkilölle, joka vammansa vuoksi ei kykene käyttämään julkisia kulkuvälineitä tai omaa autoa, korvataan toimielimen kokouksiin tai muihin edellä mainittuihin tehtäviin osallistumisesta aiheutuneet todelliset taksi- tai invataksikulut.



7 Tehtävät ja toimenkuvat

Vanhusneuvosto

1. Lisää maakunnan vanhusten osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuuksia hyvinvointialueen päätöksenteossa sekä vanhuksia koskevissa palveluissa yli organisaatorajojen.
2. Tukee yhteistyötä Lapin kuntien ja niiden vanhusneuvostojen välillä, yhteistapaamisilla pari kertaa vuodessa ja jäsenten tiedottamisen kautta.
3. Kokooa alueensa vanhusten näkemyksiä esimerkiksi kyselyillä, järjestämällä tapaamisia ja jalkautumalla vanhusten palvelupisteisiin. Hyvinvointialueen vanhusneuvosto kokooa aineistoa kannanotoiksi, esityksiksi tai aloitteiksi eteenpäin vietäväksi. Vanhusneuvosto voi kutsua vanhusneuvostoon eri osa-alueiden asiantuntijoita.
4. Pitää yhteyttä hyvinvointialueen päättäjiin, viranhaltijoihin ja työntekijöihin sekä maakunnan muihin viranomaisiin lisätäkseen yhteistyötä ja suoria vaikuttamismahdollisuuksia.
5. Laatii toimikausittain toiminta- ja viestintäsuunnitelman ja sen mukaiset talousarvioesitykset, jotka hyväksytään hyvinvointialueen seuraavien vuosien talousarvion osana.
6. Antaa toiminnastaan toimintakertomuksen, jossa toteutettu toiminta kuvataan aluehallitukselle.
7. Voi nimetä edustajansa hyvinvointialueen muihin toimielimiin puhe- ja läsnäolo-oikeudella hallintosäännön mukaisesti.
8. Voi nimetä pyydettyäessä edustajansa alueen eri työryhmiin.

Lapin hyvinvointialue

1. Osoittaa toimintamäärärahat toiminta- ja viestintäsuunnitelman mukaisesti vanhusneuvoston toimintaan.
2. Tukee ja ohjaa toimintaa mm. nimeämällä vanhusneuvoston toimintaan vastuuhenkilöt hyvinvointialueelta sekä järjestämällä tarvittaessa myös perehdytystä, koulutusta ja neuvontaa toiminnan tueksi.
3. Varmistaa, että ikäihmisten näkemyksen kysyminen tehdään luontevaksi osaksi aluehallituksen, aluevaltuuston ja toimielinten työtä.





8 Voimaantulo

Tämä toimintasääntö tulee voimaan sen jälkeen, kun nimetty hyvinvointialueen vanhusneuvosto on käsitellyt toimintasäännön ja aluehallitus on päättänyt toimintasäännöstä.

